

miesięcznik książki

Wydawnictwo M. Arcta
Warszawa, nowy świat 35
p. k. o. 460.70.

Rok IV. Kwiecień — Maj — Czerwiec 1930 r.

BIBLIOGRAFJA

ZA DRUGI KWARTAŁ 1930 R.

Beach Rex. Syn bogów. br. 640 opr. 8.80	Hryniewicz-Talko J. Z przeżytych dni (1895—1906). 12.50	Romański Marek. Szpieg Falklandów. 5.50
Benisławska M. Oblubienicy. Powieść współczesna. 4.—	Janowski A. Warszawa. Z cyklu „Cuda Polski”. 16.—	Rydzard Jerry. Bał jesienny. 7.—
Bernhardt Robert Dr. Lecznictwo dermatologiczne. 45.80	Karczewski St. Geografia Polski. 7.80	Sinclair Upton. Kataklizm w roku 2000. Powieść. 8.—
Berski Józef Sacha. Powieść. 5.—	Karon J. Z zagadnień kultury robotniczej. 1.50	Starzewski Jan. Józef Piłsudski. 20.—
Bielska Konst. Starszy Pan. Powieść. 7.—	Klabund. Borgia. Rasputin. 8.—	Stasko P. Rekin w kajucie. Nowele. 2.—
Biesiedowski G. Z. Pamiętniki b. radcy 10.—	— Car Piotr. 7.—	Stendhal. Lamiel. 4.90
Brzeski T. S. S. R. Ambas. T. Zagadnienie rozwoju gospo- 5.—	Konflikaty popowstaniowe cz. II. 5.—	Studia do dziejów sztuki w Polsce. Tom III. 30.—
Chambers. Don Kojot. Powieść. 1.—	Kopczyński St. dr. med. Szkoły-uzdrowi- 1.—	Szymaszczyński J. i Melanowski W. H. — Atlas anatomji patologicznej oka. 6.—
Charkiewicz W. Zmierzch Unji kościelnej. 2.90	— 2.—	Szwałski Kwiryn. Szalona miłość. Ro- 5.—
Conrad J. Młodość. Jądro ciemności. 6.—	Korowicz M. St. dr. Traktaty Polaki. 4.80	Tokarz. Wojna polsko-rosyjska 1830 i 1831. II/II. 25.—
Curwood J. C. Płonący las. Powieść. 6.—	Kotanicz S. Szlachetne techniki w foto- 5.—	Tomaszewski A. Gwara łopienna i oko- 25.—
— Bari, syn szarej wilczycy. 6.—	grafji. 4.—	— licy w północnej Wielkopolsce. 9.—
Czakalski E. Szeroki Dunaj. Powieść. 7.—	Laurentin M. Miłość Poncjusza. Po- 4.—	Trocki Lew. Moje życie. 25.—
Dalewski J. i Radziński St. Kodeks pol- 20.—	wieść. 12.—	Ulanicka M. Poradnik służby domowej. 4.—
Dalewski J. i Radziński St. Kodeks pol- 2.—	Lewis Sinclair. Mantrap. Powieść. 8.50	Wallace Edgar. Bónes w dzungli afry- 4.50
Doyle Conan. Głębina Madracot. 5.50	Locke W. J. Obyczaje Marka Ordeyana. 1.—	— kkańskiej. 8.—
Douillet J. Moskwa bez maski. 2.—	— Powieść. 8.—	Wasserman Jakób. Meloch. Powieść. 12.—
Dreiser T. Jennie Gerhardt. Powieść. 10.—	Ludwig Emil. Ameryka. Powieść o Lin- 12.—	— Sen złotego zwierciadła. 6.50
— Siostra Carrie. Powieść. 14.—	colnie. 8.—	Webster H. K. Kwarcowe oko. Powieść. 5.—
Drewnowski A. Towarzystwo. 16.—	Lubiński R. Parlamentaryzm. 1.—	Wit G. Mistrz Twardowski. 6.—
Dwinger E. Armia za drutem kolczastym. 8.—	Mann Henryk. Błękitny Anioł. Powieść. 8.50	Witkiewicz St. Ig. Niensyczenie. Powieść 18.—
— Pamiętu. z Sybiru. 3.50	— Wojna o wolność narodów. 9.50	— cz. I i II. 18.—
Eile H. Rok 1830. 8.—	de Maupassant Guy. Polęga śmierci. Po- 7.—	Wodziński A. M. Dr. Gdańsk za czasów 9.—
Fink Georg. Jestem głodny. 8.—	wieść. 5.—	St. Leszczyńskiego. 9.—
Fletcher J. S. Kobieta o dwóch nazwi- 4.50	Mauriac Fr. Teresa Desqueyroux. Po- 5.—	Wojtkiewicz St. Graż. Powieść współ- 8.—
— Tajemnica dworu Markenmore. 4.50	wieść. 5.—	czesna. 8.—
Galsworthy J. Sage rodu Forsytów. cz.I. 12.—	Maxwell W. B. Przez zapomnienie ku 11.—	Wszelaki St. Dr. kpt. O leczeniu gruźli- 8.—
— Posiadacz. 2.—	szczęściu. Powieść. 8.—	czych krwotoków płucnych, nie- 1.50
Gąsiewicz St. Znaki topograficzne. 2.—	Michaëlis Karin. Pierwsza miłość Gun- 9.—	wyżkowy wynik leczniczy odmy oli- 1.50
German J. Jackowa dola. Powieść. 10.—	hildy. Powieść. 8.—	wowej. 1.50
Godlewski E. Piama, tom I. 40.—	Micinikiewicz T. Tajemnice ekranu. 6.50	Wyrzykowski St. Moskiewskie gody. Cz. 10.—
Godlewski Fr. Wśród znieżyczanych bo- 40.—	— Książka o filmie i ludzich filmu. 6.50	— 1. Wikli pod murami Kremła. 10.—
gów. Z podr. na wschód. 6.—	Pittigilli. Lukusowe zwierzątka. 5.80	Zarembina Szalburg Ewa. Chusta Św. 7.—
Górniśiewicz Z. Spółki wodne. 2.—	— 18 karalów dziewczątka. 6.50	— Weroniki. 7.—
Grabski Wl. Zagadnienia postępu rolni- 2.—	— Pas cnoty. 6.50	Zenicz Józef. Ks. Profesor Prokosz. Opo- 5.—
czego wobec kryzysu. 1.—	Prace matem. liżyczne, tom XXXV 6.—	— wiadania. 5.—
Hajewicz. Propaganda pacyzymu w wy- 60.—	Zesz. I 6.—	Zielniński T. Starożytność bajeczna. 18.—
chowaniu. 60.—	Prochnau W. Inż. Akumulatory samo- 5.80	Zimmerman Bernard. Tirsza. Powieść z 8.—
Henzel Z. Uwagi o niszczeniu lasów 2.—	chodowe 5.80	— życia współcz. Palestyny. 8.—
Heigier H. Współczesny stan rozpoznawa- 2.—	Przeciw propagandzie korylarzo- 12.—	Zweig F. Finansowanie konsumpcji. 2.—
nia i ślęczenie chorób nerwowych. 1.50	wój. Pod red. J. Borowika. 10.—	
	Roczniki Tow. przyjaciół nauk na 12.—	

Pamiętajcie zaopatrzyć Wasze dzieci w dobre **książki dla dzieci i młodzieży**. To ochroni dzieci od nudów, a opiekunów od kłopotów. Żądajcie katalogu wydawnictwa M. Arcta.

WYBÓR DZIEŁ T. T. JEŻA

BIBLIOTEKA WIELKICH PISARZÓW

17 POWIEŚCI W 40 TOMACH

Wszystkie powieści T. T. Jeża dzielą się wyraźnie na trzy grupy, które w podobnym do całości stosunku zostały uwzględnione w „Wyborze dzieł”.

Grupę może najważniejszą ze względu na teren, mało wyzyskany w literaturze polskiej, i bodaj najciekawszą wskutek egzotyczności tematów, — stanowią powieści z dziejów i życia naszych pobratymców południowych, które można objąć wspólną nazwą powieści słowiańskich.

Cechuje je znakomicie oddany barwny koloryt lokalny, zarówno etnograficzny, jak geograficzny, nadający im oryginalne i całkiem swoiste piętno. W wyborze tematów Jeż nie ograniczył się do jednego kraju, lecz objął cały półwysep Bałkański, wychylając się trochę poza jego granice w powieściach z dziejów Krocacji pod tytułami: „Miłość w opalach” i „Lat temu dwieście”. Akcja pierwszej powieści rozgrywa się na le intryg i machinacji dworskich w Wiedniu, których ofiarą pada były ban Krocacji, męzny i szlachetny Mikołaj Zrini. Nowym banem został brat Mikołaja, Piotr. I on jednak został podstępnie zamordowany, co podaje już druga powieść, — by opróżnić miejsce dla nowego bana, forytowanego przez Wiedeń, Mikołaja Erdődiego.

Stanowisko Erdődiego wśród Kroatów nie było łatwe i dopiero wskutek działalności jego siostrzeńca, zakochanego w córce duchowego przywódcy Kroatów — zdolał pogodzić się z ludem i poprowadził go przeciw Turkom.

„Narzęczona Harambaszy”, „Dahjiszczyzna”, „Rotulowicze”, to powieści z dziejów Serbji. Treścią pierwszej są ruchy wołnościowe Serbji w końcu XVIII wieku, na te których rozgrywa się dramat miłosny między dwoma rywalami: junackim Harambaszą a emisariuszem powstańczym, Markiem.

Akcja „Dahjiszczyzny” toczy się w epoce dla Serbji przełomowej. Serbowie powstali początkowo tylko przeciw znanemu w dawnych wiekach panom, a w ostatecznym wyniku ruch ten doprowadził do uzyskania przez Serbję niepodległości.

Odrębne powieści zajmują „Rotulowicze”. Jest to opowieść o waśni dwóch rodów poturczyżeńców serbskich, która doprowadziła do zniweczenia jednego z nich, właśnie Rotulowiczów.

Moment odzyskania niepodległości Bułgarji odzwiercilił Jeż na te spisków, buntów, martyrologii patriotów bułgarskich i okrucieństw tureckich w powieści „W zaraniu”.

Drugą grupę stanowią powieści historycz-

ne przeważnie z dziejów polskich w najrozmaitszych okresach.

Przy przeglądzie według chronologii treści na pierwszym miejscu postawić trzeba „Za Króla Olbrachta”. Powieść ta przedstawia w indywidualnym ujęciu Jeża dzieje nieszczęśliwej wyprawy bułowińskiej. Treść samą przez się ciekawą urozmaica epizod romansu króla z piękną żoną hetmana wołoskiego.

Dalszą epokę, a mianowicie koniec XVII wieku na le futurów podolskich, najzdolnych tatarskich i zmagających z nimi niezliczonych chorągwi polskich odzwierciedla powieść „Z ciężkich dni”.

„Ojciec Nikon”, to już czasy konfederacji barskiej, a szczególnie jej początków. Terenem akcji jest wieś ruska, głównymi bohaterami tak umitowanymi przez Jeża chłopcy ruscy, przychylni Polsce ze świetlaną postacią ojca Nikona na czele.

„Nie będziesz miał cudów Bogów przede mną”, „Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno”. — Nakazy dwóch pierwszych przykazań podsunęły Jeżowi koncepcję dwóch powieści „Pierwsze Boże Przykazanie” i „Drugie Boże Przykazanie”. Już samo ujęcie tematu jest niezwykle oryginalne i głębokie, a wrażenie potęguje jeszcze wstrząsająca akcja na tle od powstania Kościuszkowskiego do 1848 r., w pierwszej, i na tle powstania listopadowego w drugiej powieści.

Dwie powieści nie dotyczą bezpośrednio historii polskiej, lecz pozostają z nią w dużym, choć tylko pośrednim, związku. Jedną z nich to „Ci i lamci” z powstania węgierskiego w r. 1848, w której szczególnie żywo odmalowany jest udział legionu polskiego w walkach. Głównym bohaterem jest młody Polak-wygnaniec.

Druga powieść „Starodubowska sprawa” zajmuje się Ukrainą po pokoju andruszowskim, gdy Rosja rozpoczęła podstępna i okrutna rusyfikację Kozaków lewodnieprzańskich. Jedną z pierwszych ofiar tej polityki padli właśnie Kozacy w Starodubiu.

Trzecia grupa — powieści obyczajowe oprócz krótkiej powiastki z XVIII wieku „Komysznik” o zachwałych bandytach stepowych i ich napadach na wieś, miasteczka i fortury polskie, — dotyczą stosunków XIX wieku. W nich najlepiej odmalowuje się szlachetny demokratyzm Jeża, jego umitowanie ludu, jak również ostro, nieraz przechodząca w różną satyrę, krytyka sfer szlacheckich. Satyrą szczególnie ciętą jest powieść, nosząca pierwotnie tytuł „W obronie gniazda”, a zmienianą przez cenzurę na „Dyplomacja szlachecka”. Treścią jej są stosunki w Poznańskim około 1870 roku.

Zarówno w powieściach historycznych jak i obyczajowych Jeż najbardziej umitował południowo-wschodnie polacie, polskie obecnie, jak Małopolska Wschodnia, lub nazywane były tylko we wspomnieniu, jak Podole, Ukraina. Tam też toczy się akcja pełnych humoru i wery „Pamiętników starego kawalera”, w których bohater opisuje swoje zabawne przygody miłosne.

Ostatnia powieść „Hryhor serdeczny” odbija od poprzedniej nastrojem minorowym, ponurym, a nawet tragicznym. Są to mało znane dzieje pięknego odrochu powstania chłopów ukraińskich, stłumionego krwawo, z wścawcem Moskalom okrucieństwem.

Szczepolito miejsca dozwoliła na bardzo ogólne omówienie powieści T. T. Jeża, niemal napomknięcie o nich tylko. Zresztą i najszczegółowsza analiza nie oddałaby całej ich wartości. Jeży Jeża poznać, żeby go ocenić, żeby wraz z nim wstrząsnąć się, uśmiechać, zapłonać miłością czy nienawiścią, żeby odczuć płomień jego szlachetnych namiętności i wybuchów, — jedna jest tylko droga — przeczytać.

T. T. JEŻ

WYBÓR DZIEŁ

4 SERJE PO 10 TOMÓW

od 1 lipca 1930 roku co kwartał

Do 1 sierpnia 1930 roku warunki ulgowe.
Cena w prenumeracie za serię
wraz z przesyłką.

WYDANIE ZWYCZAJNE

w broszurze . . . . . zł. 10.—
w płóciennej oprawie . . . . . zł. 18.—

WYDANIE BEZDRZEWNE

w broszurze . . . . . zł. 15.—
w płóciennej oprawie . . . . . zł. 23.—

Uwaga. W prenumeracie każdy tom
wypada zł. 1.—, w sprzedaży pojedynczej
będzie kosztował zł. 1.80.

Jubileusz Kociej Mamy

O MARJI BUY

Kocia Mama skończyła 25 lat, ale nie jest jeszcze rozwódka trzykrotnie zamężna, jak to teraz w modzie, ani nawet zwykłą mężatką. Nie stosuje się wcale do mody długich sukien, lecz ciągle, nawet na przyjęcia wieczorne, chodzi w sukience do kolan i z krótkimi rękawami. A przytem lubi koty i to nie żadne sjamskie czy angory, od zwyczajne nasze kociaki, bure, czarne, żółte i fiaciste... i to jak je kocha! Nie ma prawie szaleństwa, na które by się dla nich nie wazyła, niebezpieczeństwa, którego by nie przemogła. I chociaż jest obecnie osobą już zupełnie słateczną i ma dzieci większe od siebie, jest zawsze tą samą wiecznie młodą dziewczynką, znaną wszędzie, gdzie czytają po polsku. Bo Kocia

Mama dużo podróżowała i jest bardzo popularna: znają ją w tajgach sybirskich, pod gorącym słońcem Afryki, na szczytach Andów, wśród śniegów Alaski, w wąskich uliczkach miast chińskich, w gwarze Nowego Jorku, i w puszczach Parany. Niema stolicy w Europie, po której by nie podróżowała, a w Polsce znają ją w każdym mieście i miasteczku, w każdym dworze, a coraz częściej spotyka się ją w chałtach wiejskich i izbach robotniczych. Jednym słowem Kocia Mama to najmłodsza i jednocześnie najstarsza książka wiecznie młodej Redaktorki Mojego Piemka. Wyszła obecnie w siódmym wydaniu, osiągała tem liczbę 50,000 egzemplarzy, liczbę prawdziwie rekordową dla książki dla dzieci.

W krainie humoru

— Wielkie mi rzeczy: francuskiej Prawie jak po polsku: dama — la dam, lampa — la lamp, mapa — la map — rzeka pogardliwie. — Gapa — la gap, baba — la bab, żaba — la żab — śmiał się Władek... I my się śmiejemy razem z dziećmi, czytając „Fifinkę czyli Awanturę Arabską”, nadzwyczajną historję o dziewczynce ze wsi, która zapomniała swego adresu w Warszawie i została odesłana starym pannom Birbirken, zamiast zabłąkanego pieszaka...

Alie nie tylko Fifinka reprezentuje humor Marji Buyno-Arctowej. Wszędzie jest go dosyć. W takiej naprzykład Wsi Szczęśliwej rozsiane są niezliczone perelki pogodnego uśmiechu tej samej, ustatkowanej

już Fifinki, która „uczy wiejskie dzieci, żeby nie były takie głupie, jak ona była”. „Wakacje w Zalesiu” to zbiór listów zwyczajnych sympatycznych lobozów, wyparującej cały rok szkoły i miejskiego zaduchu wśród wiejskiego otoczenia. Pyszna jest „Historja jednego numeru”, w której zajacie wzięły się do bokowania. „Czar Baba” przesiąknięta jest od początku do końca tym swoistym ludowym czarem pogody, tak charakterystycznym dla naszej wsi. Wogóle autorka „Kociej Mamy” wierzy, że wesolość jest koniecznym składnikiem młodości i niezbędnym warunkiem powodzenia. Uprawia więc ją tak w życiu, jak i w literaturze.

...Na czolo pisarzy wieku dziecięcego wysuwa się Marja Buyno-Arctowa. Arctowa jest nie tylko powieściopisarką dla młodzieży, choć jest nią par excellence. Dlaczego? Młodzież czyta jej utwory z serdeczną pasją i wchłania je, długi jeszcze czas potem wspominając czy „Kocią Mamę”, czy „Kazie dużą”. Nie jest zaś pisarką tylko dla dzieci, gdyż tworzy z całą świadomością artystycznych środków twórczości; utwory jej w równej mierze, jak powieści innych pisarzy, należą do skarba twórczości ogólnej. Różni ją jednak od wszystkich to, że przedmiotem jej twórczości jest dziecko i to dziecko polskie we wszystkich objawach jego życia.

...Zdobywa ten świat dziecięcych dusz zaraz wstępnym bojem. Zdobywa go w po-

Słoneczka

Są promienie słońca, które, oderwawszy się od wielkiej gwiazdy, usadowiły się w serduszkach dziecięcych. Serduszka te rządzą małemi istotkami, dają im wskazówki, co czynić należy i opromieniają miłością nasz świat, który bez tego byłby strasznie ponury.

Marja Buyno-Arctowa ma specjalne zamowienie do tego typu „Słoneczek”.

Przedwzrostkiem prototyp ich — sama złotowłosa Marysielka, jakież to mile dziecko! — wesole, naturalne, dobre aż do zapamiętania, a przytem, co jest konieczną właściwością tego typu, rozumne, inteligentne i energiczne. Nic też dziwnego, że znajduje przyjaciół na swojej drodze, i że, w rezultacie, triumfuje nad zazdrośnikami i wrogami.

A Krysia Bajczarka ze „WSI SZCZĘŚLIWEJ” ze swym wielkim Dugiem? — Nie dawno pies w pysku ją przyniósł starej Agnieszce, a już staje w obronie nauczycielki, naraża się na zemstę wiejskich lobozów, zawsze pogodna, pomagająca w kłopotach i nie dbająca o siebie.

KAZIA DUŻA — mała, drobna dziewczynka, dla swego rozumu „Dużą” nazwana, a opiekuje się braćmi i ani na chwilę nie schodzi z prawej drogi, pomimo nadzwyczaj ciężkich przejść: fałszywe posiadzenie, dom poprawy, aresztowanie dziadka za łajne nauczanie i t. d. I tak, jak to bywa wśród Słoneczek, wrogów najzaciejszych sobie wreszcie zjednywa i robi z nich najbardziej oddanych przyjaciół.

A czyż nie jest Słoneczkiem Lulu ze „WILCZYSKA”?

Wogóle słoneczko w takiej czy innej postaci, to najcenniejszy typ bohatera powieści Marji Buyno-Arctowej, który bodajbyśmy też jak najczęściej i w życiu spotykali!

Fantazja stosowana

Jak zawsze na promieniu jasnym, słonecznym, owianym tchnieniem umiłowiana piękna i dobra, przenosi się autorka w krainę fantazji. Tworzy czarowną bań o „Per-

lach księżniczki Majji”, bań, która jest rzeczywistością, gdyż niema w niej nic nieprawdopodobnego, — osnuta na tle legendy o perlach, przynoszących nieszczęście. Znać, że książka ta, to ukochane dziecko autorki. Wypieszczona treść unosi czytelnika rozpiewaniem cudnym szmerem słowami w kraj małej księżniczki, tak samo poetycznie, tak samo innej niż szałrodnia codziennego, jak różną od smutnej rzeczywistości jest ta właśnie książka.

Mały „Rycerz złotego serduszka” walczy z potęgą Szarego Władcy, by uwolnić uwięzionego królewicza. Zмага się z potworami, doświadcza niebezpieczeństw, by wkońcu jako nagrodę za swe poświęcenie, odwagę i cierpienia dostać order czystego, mocno bijącego „złotego serduszka”. Książka ta przeznaczona jest dla dzieci młodszych, lecz tyle w niej czaru, tyle poezji, tyle srebrzystych strun piękna, że i rodzi-

NAJMIŁSZA LEKTURA
WAKACYJNA

CZERWONE KSIĄŻKI

M. ARCTA

zł. 6,40 w kolor. okładce

w płóc. oprawie zł. 8.80

Głine piękna i bogata Clella. Zakochany w niej cowboy-milijoner przysięga zemście mordercom. Na tem tie doskonały obraz powojennej Ameryki.

★ Zmaganie się dwóch potężnych trustów przemysłowych: walka woli jednego człowieka z ludźmi i groźna przyroda przy budowie kolei wiodącej lodowców.

Romans z pogranicza Meksyku i Teksasu, z terenem wiecznego wzniesia rewolucyjnego, silnych i surowych ludzi i gorzej miłości.

★ Mormoni przesładują młodą i bogatą dziewczynę, która znajduje obrońców w łowcach mustangów i kocznych zaganiaczach stad.

★ Pogodna, prosta i uśmiechnięta postać, jak młody Amerykanin zdobył tron i udzielił serce koczowniczi tajemniczej Głostarce. W oryginalnie sporządzono pół miliona egzemplarzy.

★ Pułkownik Grey został przez swego kolegę fałszywie oskarżony o zdradę i szpiegostwo. Rzucił się w wir spekulacji naftowych, rujnując przeciwnika i zmusza go do przysięgnięcia się.

★ Napoleon Barret kocha piękną Necię: choć ta sprzyja młodemu oficerowi amerykańskiemu. Barret broni jej w niebezpiecznych i przakonany się, że Burell jest jej wart — oboch.

Bogowie starożytnego Meksyku są połączeni i okrutni, jak wspaniała lecz groźna przyroda tej krajiny. Na tem tie rozgrywa się niezwykły los Rennewarta i „ludzi drapieżnych”.

★ Dalsze dzieje bohaterów „Jeźdźców Purpurowego Stepu”. Nadzwyczajnie sceny z życia Mormonów. Cudowne opisy przyrody. Rozbiitek życiowy staje się silnym człowiekiem.

★ Na szczytach gór skalistych zjawiają się pierwsi osadnicy za nimi nadciągają postawkiważe łatwego zarobku. Siła, rozum i charakter decydują o zwycięstwie.

★ Poznalimy szlachetnego Nevada w „Rzecz Opuszczonej”. Tutaj spotykamy go, jako Jima Lacy, kowalownika i rewolwerowca. Hetty jednego kocha, drugiego się boi i unika.

Sam Lee, syn czcigodnego Lee Yinga, nie może znaleźć sobie miejsca ani wśród Chłopców, ani Siałych. Dramat wewnętrzny potęguje miłość do pięknej Amerykanki.

Do Księgarni M. Arcta w Warszawie, Nowy Świat 35.

Zamawiam poniżej wyliczone „Czerwone Książki M. Arcta” po zł. 6.40 w broszurze z kolorową okładką lub po zł. 8.80 w płócienniej oprawie ze złocym grzbietem. Należność proszę pobrać za zaliczeniem. Tytuły zamawianych książek: .....

Dokładny adres

KSIAŻKI OZNACZONE GWIAZDKA NADAJĄ SIĘ RÓWNIEŻ I DLA MŁODZIEŻY

MIESIĘCZNIK KSIĄŻKI

Powieści Historyczne J. I. Kraszewskiego

30 powieści, 80 tomów w 8 serjach

WYDANIE BROSZUROWANE W ARTYST. OKŁADKACH
WYDANIE OPRAWNE W ZIELONE PŁÓTNO ZE ZŁOTEM

W PRENUMERACJE TOM WYD. BROSZUR. WYPADA ZŁ. 1.—, GDY W SPRZEDA-
ŻY POJEDYNCZE KOSZTUJE ZŁ. 1.80. OPRAWY W TYM SAMYM STOSUNKU.

Warunki ulgowe tylko do 1 sierpnia

Zamawiam prenumeratę Powieści Historycznych J. I. Kraszewskiego wraz z przesyłką: za cenę
zł. 11.50 za serję w broszurze lub za zł. 18.— w opr. Wpłacam zł. _____ na konto P.K.O. 180-70

Dokładny adres i podpis

WYBÓR DZIEŁ T. T. JEŻA

18 TOMÓW POWIEŚCI SŁOWIAŃSKICH, 15 T. POWIEŚCI HISTORYCZNYCH
7 T. POW. OBYCZAJOWYCH. W 4-CH SERJACH PO 10 T. KWARTALNIE

Zamawiam Wybór Dzieł T. T. Jeża w prenumeracie, w 4-
ch serjach kwartalnych. Płacić będę za serję, wraz z przesyłką: za
wyd. zwyczajne w brosz. po zł. 10.—; w opr. po zł. 18.—;
za wydanie bezdrzewne w brosz. po zł. 15.—; w opr. po
zł. 23.—. Wpłacam na konto P. K. O. 180-70 zł.

Dokładny adres i podpis

Po 1-ym sierpnia ceny będą podniesione!

Zamawiam w prenumeracie dzieło d-ra St. Piekarskiego

PRAWDY I HEREJE — ENCYKLOPEDIA WIERZEŃ

Za cenę zł. 30.— płatne po zł. 10.— kwart. za całość 9 zeszytów i premjum: «Wyznania religijne
w Polsce» wraz z przesyłką, Wpłacam na konto P. K. O. 180-70 zł.

Dokładny adres i podpis

Zamawiam książkę:

Kosowska Kuchnia Jarska

555 przepisów na potrawy,
opis pokarmów roślinnych,
higiena odżywiania.

Opracowali
dr. Romuald TARNAWSKA
dr. Apolinary TARNAWSKI
kierownicy słynnej lecznicy
w Kosowie.

zł. 12.— w opr. 15.—

Inne książki:

Należność za zaliczeniem
ew. wpłacam na P. K. O. 196

Dokładny adres

KSIĄŻKI

Marji Buyno-Arctowej

DLA DZIECI MŁODSZYCH

BAŚNIE GÓRSKIE.	— 60
BOHATERKA i inne powiastki. Z 3 obrazkami.	2 —
BRYLANTY. Powiastki z 6 rysunkami.	2 —
CEKAWE HISTORYJKI. ZAZDROSNA KÓZKA. Z 3 rys.	— 60
CZYTAJMY SAMI. Książka I.	w opr. 3 —
CZYTAJMY SAMI. Książka II, z obrazkami.	w opr. 3 —
DZWONEK. Wspomnienia z życia pensionarek.	— 70
GWIAZDKA MICHASIA i inne powiastki.	— 60
JASZEK Powiastka.	— 20
KAPRYŚNA WIOSENKA. Powiastki. Z 10 rys.	2 —
KSIĘŻNICZKA CHRABĄSZCZYK SZARACZEK i BIELASEK	— 45
PALAĆ Z PIASKU. Opowiadanie. z 4 rys.	— 80
PODRÓŻ BELUNI. OSTATNIA ŁALKA EWUNI. Powiastki.	— 45
ZOSIA MARUDZIŃSKA i inne opowiadania. Z 6 rys.	— 45

DLA DZIECI STARSZYCH, z rys. w opr.

FIFINKA czyli Awantura arabska.	5 —
GRZEŚ Z SANOKA. Opowiadanie historyczne	2 40
KOCIA MAMA. Opowiadanie dla dzieci.	4 60
SŁONECZKO. Powieść o złotołosej Marysience.	6 —
WAKACJE W ZALESIU. Przygody czworga dzieci.	5 —

DLA MŁODZIEŻY, w oprawie z rycinami.

CZAR BABA. Opow. na tle ludowem. Z 10 ryc. kolor. w opr.	6 —
PERŁY KSIĘŻNICZKI MAJI. Baika nie bajka.	8 —
WIEŚ SZCZĘŚLIWA. Powieść o Filince jako nauczycielce.	8 —
WILCZYSKO. Opowiadanie z czasów niewoli.	4 50

Z powyższego spisu zamawiam książki zakreślone.

Adres i podpis

Zamawiam

T. MICUKIEWICZA

TAJEMNICE EKRAŃ

DZIEJE FILMU. FILM NIEMY
IDZWIĘKOWY. ROMANTYCZ-
NE ŻYCIE 50-ciu SŁYNNYCH
GWIAZD, NIEZNAJE
SZCZEGÓŁY ICH KARIERY.

Wydanie wytworne z 53-ema
portretami.

CENA ZŁ. 9.—

Inne książki:

Należność za zaliczeniem
ew. wpłacam na P. K. O. 196

Adres i podpis

Zamawiam tygodnik

MOJE PISEMNO

na kwartał za zł. 3.50. Na rok za zł. 14.—
należność wpłacam na konto P. K. O. 133-56.

Adres i podpis

ZAMAWIAM WIELKĄ POWIEŚĆ

MARJI BUYNÓ-ARCTOWEJ

WYSPA MĘDRCÓW

w 4 tomach po zł. 4.50 za tom

Wpłacam na P. K. O. 180-70 należność za tomy I, II, III, IV

Adres

dwójny sposób, bo najpierw zdobywa go jako artystyka tworząc, obracając się w tej dziedzinie z całą swobodą, a nadto zdobywa go także przez swe skończone dzieło, wdzierając się swem słowem w duszę czytelnika i głęboki tam zapuszczając korzeń. Dlatego już wstępnym bojem zdobywa ten świat? Bo go odgadła i ukochała. Odgadła jego piękno i jego słoneczność.

...Słoneczne jest dziecko, słoneczne winny być jego myśli, słowa i pragnienia. Niestety, los nie szczęśliwy młodych dusz, na piersiach nieraz osiada zmora zwątpienia i cierpienia. Powieści Arctowej ukazują nam też obrzydliwy świat dziecięcej z trudem życia.

...Od ogólnoludzkiego mitowania przeszła Arctowa do skreślenia dziecka polskiego. Oddała je też sercem, bo na palecie jej barw znalazły się wszystkie serdeczne i ciepłe barwy, ktorými dziecko związane ze światem, szkołą i rodzicami

...Byłby jednak obraz dziecka i pokarm dla niego niekompletny, gdyby brakło w twórczości Arctowej pierwiastka fantazji. Czytelnik, wprowadzony w piękny świat rzeczywistości, powoli odrywa się od niego i, nie tracąc poczucia rzeczywistości, szubuje w krainę zwłotów fantazji, by wrzesnieć znów zejść na dziedziniec rzeczywistości.

...Przez to, że Arctowa odczuła światnie wszystko to, co duszę dziecka rozszerza, przez to, że to dziecko ukochała — wysunęła się na czoło powieściopisarkę, oddających swój talent na usługi młodzieży. Młodzieży poświęciła nietylko swój talent, lecz także i pracę, gdyż redagując od lat „Moje Pismo” wykruwa dusze młode „na żywot cały”. I istotnie niejedna książka doby obecnej odejdzie w kraj wspomnień, zasunie się w mgłę wspomnień literackich, a Arctowa żyć jeszcze będzie, bo po nas przyjdzie pokolenie, które właśnie na jej utworach się kształci, jej życiem żyje, światem piękną przez nią stworzonego, oddycha.

Dr. Z. Zagorowski.

(„Echo Warszawskie”, 30/XI-1925)

ce, ktorým wpadnie „Rycerz złotego serduszka” w ręce, przycytają go napewno, by oderwać się choć na chwilę od codzienności i by pozwolić się unieść w krainy marzenia.

Z własnych przeżyć

Już „Kocia Mama” osnuła była na tle wspomnień Marii Buyno-Arctowej. Z własnego również życia zaczerpnęła autorka temat do powiastki „Podpalacz”, której treścią są powojdnie powtarzające się pożary w małym miasteczku. „Dzwonek” to wspomnienia z życia szkolnego, a właściwie z internetu. Głównym bohaterem jest właściwie znenawidzony przez uczennice dzwonek, który dwie z nich postanawiają wykraść.

Nie sztuka jest znaleźć przyjaciół, ale sztuka jest przyjaciół utrzymać, bo do tego trzeba wielu zalet: pierwsze — trzeba na przyjaciół zasłużyć, drugie — trzeba przyjaciół odzwajemnić i trzecie — nie można się przyjaciółom znudzić. A ponieważ „MOJE PISEMKO” utrzymuje swoich przyjaciół od lat 27-miu, więc znaczy się, że zalety powyższe posiada.

Utrzymuje przyjaciół — nie znaczy to, że ci sami je czytają, którzy je czytali przed ćwierćwiekiem, choć kto wie? — ale na pewno czytały i czytają je wszystkie dzieci dawniejszych prenumeratorów.

Pozostawmy na boku wszystkie walory treści, jej bogactwo, urozmaicenie, rysunki—

to wszystko, o czym się mówi w prospekcie; ogłoszeniach, wszyscy zresztą o tem wiedzą, ale mało kto wie, że ta długotrwała przyjaźń to „dziedziczenie” miłości do Pisma w kolach jego zwolenników mają jedną zasadniczą przyczynę: bliski, bezpośredni i osobisty kontakt Redaktorki z czytelnikami. Dzieci piszą do Redaktorki i Redaktorka na wszystkie listy odpowiada; sto tysięcy odpowiedzi już udzieliła i jeszcze pisze i pisze... Gdy trzeba — da nagane, gdy tylko jest za co — pochwali, ale każdemu ma coś do powiedzenia i o nikim nie zapomina.

Niedługo więc już trzecie pokolenie będzie czytać MOJE PISEMKO.

Wyspa Mędrców

Najnowsza, a zarazem największa praca Marii Buyno-Arctowej. Autorka podjęła się zadania wprost gigantycznego. 40 zeszytów dużego formatu wypełnia „Wyspa Mędrców”. Czterdzieści zeszytów równa się osiemdziesięciu przeciętnym arkuszom książkowym, co wynosi 1280 stron!

1280 stron powieści ciekawej, porywanej, czytanej z zapartym tchem. Niema w niej ani jednego momentu, w ktorým czytelnik poczułby znudzenie, ani jednego miejsca osabiania akcji. Niezwykłe przygody, niebylewale pomysł, wspaniałe udoskonalenia i wymalunki, walka sił dobrych z poległą złąch genjuszów stanowią jej treść. To wizja przyszłości, to jeszcze jedno groźne ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem, grożącym światu.

A jednocześnie powieść spełnia niesłychanie ważne zadanie pedagogiczne. Zwalcząca złą literaturę; przeciwstawia niedźmym brukowym piśmiółom, rozbudzającym najgorsze instynkty, szlachetną tendencję treści; obrazydliwemu kalectwu języka jedną, czystą, prawdziwą polską mowę.

Autorka przystąpiła do tworzenia „Wyspy Mędrców” jak zawsze z myślą o dobro młodego pokolenia. Rozumiejąc, że złej lektury nie można wykorzystać drogą zakazu, drogą negatywu — postanowiła zwalczyć ją jej własną bronią. Dając treść znacznie ciekawszą od najciekawszych ramot sensacyjnych, uszlachetnia ją ideą dobrą i że w szlachim pożądaną. Rozumując niemożność zwalczania powszechnego instynktu, zwróciła go na właściwe tory.

Dla najmłodszych

I o tych, co wchodzą dopiero w świat książek, o tych, co niedawno dopiero poznali literki, i o swych najmłodszych czytelnikach myśli autorka.

Dala im miłe, wesole, czasem wzruszające powiastki w książce „Czytajmy sami”, która rozeszła się już w kilku wydaniach.

Poza tem Marija Buyno-Arctowa redagowała przez długi czas miłutkie „Moje Książeczki”, gdzie ukazało się również kilka jej utworów. Niektóre z nich zyskały dzisiaj szatę ozdobną i wyszły jako artystyczne książki obrazkowe, jak „Brylanty” i „Bohaterka”.

religii chciano nas uczyć w języku zaborców...

Dobrze więc jest, gdy dzieci w literaturze spotkają się ze wspomnieniem tych strasznych czasów, kiedy to w walce łamały się wprawdzie istnienia, ale i tworzyły charaktery, wyrabiała wola niezłomna i wiara niegasnąca.

Książka, najcenniej obrazująca te czasy, jest „WILCZYSKO” — szpieg i prowokator rosyjski, z ktorým do walki staje dziecko, broniące swego ojca, działacza wolnościowego, Lulu, przechodzi całą przez Golegole śledztw, przesładowani, ucieczek nocnych... wszędzie intuicja kochającego serca wskazuje mu właściwą drogę postępowania i doprowadza do tego, że wrzesnie największy wroć „Wilczyśko”, ułatwia ojcu ucieczkę do Galicji.

„JASZEK” — to krótka powiastka o męczeństwie dzieci w Poznaniu.

„OJCZYŻNA” — przedstawia ciężkie położenie ludności wiejskiej na terenie okupacji niemieckiej podczas wielkiej wojny.

Wszystkie te powieści mają jedną cechę wspólną — bohaterowie ich, to właśnie ci, którzy nie tylko się nie załamali, lecz wykuli w ogniu trudów wspaniałą siłę zwycięstwa!

Przypomnienie

Myśmy to przeżywali, nasze dzieci już tego nie rozumieją...

Marzenia o wolnej ojczyźnie, które nam całe życie wypełniały, dla nich są rzeczywistością; pojąć nie mogą, że język polski mógł być językiem zakazanym, że nawet

Jubileusz Kociej Mamy

O MARJI BUENO-ARCTOWEJ

Czyta mnie 2-gie pokolenie

Kocia Mama skończyła 25 lat, ale nie jest jeszcze rozwódką trzykrotnie zamężną, jak to teraz w modzie, ani nawet zwykłą małżonką. Nie stosuje się wcale do modnych długich sukien, lecz wciąż, nawet na przyjęcia wieczorem, chodzi w sukience do kolan i z krótkimi rękawami. A przeytm lubi kuty i to nie żadne sjamki czy angoły, ot wygodne nasze kociaki bure, czarne, fioletowe i laciaste... i to jak je kocha! Niema prawie szaleństwa, na które by się dla nich nie wazyła, niebezpieczeństwa, którego by nie przemogła. I chociaż jest obecnie osobą już zupełnie stateczną i ma dzieci większe od siebie, jest zawsze i samą wściezłą młodą dziewczynką, znaną wszędzie, gdzie czytają po polsku. Bo Kocia

Mama dużo podróżowała i jest bardzo popularna: znają ją w tajgach sybirskich, pod gorącym słońcem Afryki, na szczytach Andów, wśród śniegów Alaski, w wąskich uliczkach miast chińskich, w gwarze Nowego Jorku, i w puszczach Parany, Niema stolicy w Europie, po której by nie podróżowała, a w Polsce znają ją w każdym mieście i miasteczku, w każdym dworze, a czarrę częściej spotyka się ją w chatkach wiejskich i izbach robotniczych. Jednym słowem Kocia Mama to najmodniejsza i jednocześnie najstarsza książka wiecznie młodej Redaktorki Mojego Piśmiaka. Wyszła obecnie w siódmym wydaniu, osiągnęła liczbę 50,000 egzemplarzy, liczbę prawdziwie rekordową dla książki dla dzieci.

dwojgi sposób, bo najpierw zdobywa go jako artystka twórcza, obracając się w tej dziedzinie z całą swobodą, a nadto zdobywa go także przez swe skończone dzieło, wzdrając się swem słońcem w duszę czytelnika i głęboki tam zapuszczając korzeń. Dlaczego już wstępnym bojem zdobywa ten świat? Bo go odgadła i ukochała. Odgadła tego piękna i jego słoneczność.

Słoneczne jest dziecko, słoneczne winny być jego myśli, słowa i pragnienia. Niestety, los nie szczeni młodych dusz, na pierwszych nierezyt osiada zmorą zwątpienia i cierni. Powieści Arctowej ukazują nam też obrzydliwy duszy dziecięcej z trudem życia.

...Od ogólnoludzkiego miłowania przeszła Arctowa do skreślenia dziecka polskiego. Oddała je też sercem, bo na palecie jej barw znalazły się wszystkie serdeczne i ciepłe barwy, któreimi dziecko związane ze światem szkoła i rodzicami.

...Byłby jednak obraz dziecka i pokarm dla niego niekompletny, gdyby brakło w twórczości Arctowej pierwiastka fantazji. Czytelnik, wprowadzony w piękny świat rzeczywistości, powoli odrywa się od niego i, nie tracąc poczucia rzeczywistości, sżybuje w krańce wolności fantazji, by wreszcie znów zejść na dziedzinę rzeczywistości.

...Przez to, że Arctowa odzala światnie wszystko, co do duszy dziecka rozszerza, przez to, że to dziecko ukochała — wysunęła się na czoło powieściopisarce, oddających swój talent na usługi młodzieży. Młodzieży poświęciła nie tylko swój talent, lecz także i pracę, gdyż redagując od lat „Moje Piśmiako” wykrywa dusze młode „na żywo całej”. I istnienie niejednej książki doby obecnej odejścia w kraj wspomnień, zasmucone się w mgłę wspomnień literackich, a Arctowa żyje jeszcze będzie, bo po nas przyjdzie pokolenie, które właśnie na jej utworach się kształci, jej życiem żyje, światem pięknym przez nią stworzonym, oddycha.

Dr. Z. Zagórowski.

(„Echo Warszawskie”, 30/XI-1925)

lach księżniczki Maji”, bańf, która nie jest rzeczywistością, gdyż niema w niej nic nieprawdopodobnego, — osnuta na tej legendzie o perлах, przynależnych nieszczęście. Znac, że książka ta, to ukochoane dzieło autorki. Wypieszczona treść unosi czytelnika rozspiewaniem cudnym szmerem słowami w kraj małej księżniczki, tak samo poetycznej, jak samo inne niż szarofidnie codziennego, jak różną od smutnej rzeczywistości jest ta właśnie książka.

Mają „Rycerz złotego serduzka” walczyć z potęgą Szarego Władcy, by uwalnić uwieszonego królwezika. Zmagają się z potworami, doświadczają niebezpieczeństw, by w końcu jako nagrodę za swe poświęcenie, odważyć i cierpienia dostać order czystego, mocno błędnego „złotego serduzka”. Książka ta przeznaczona jest dla dzieci młodszych, lecz tyle w niej czar, tyle poezji, tyle srebrzystych strun piękna, że i rodzic

Nie sztuka jest znaleźć przyjaciół, ale sztuka jest przyjaciół utrzymać, bo do tego trzeba wielu zalet: pierwsze — trzeba na przyjaciół zastąpić, drugie — trzeba przyjaciół odważnie i trzeźwie — nie można się przyjaciółmi znudzić. A ponieważ „MOJE PIŚMIAKO” utrzymuje swoich przyjaciół od lat 27-miu, więc znaczy się, że zalety powyższe posiada.

Utrzymuje przyjaciół — nie znaczy to, że ci sami je czytają, którzy je czytali przed ćwierćwiekiem, choć kto wie? — ale na pewno czytają i czytają je wszystkie dzieci dawniejszych prenumeratorów.

Popozalawa na boku wszystkie walory treści, jej bogactwo, urozmaicenie, rysunki —

to wszystko, o czym się wzdycha w prospekcie i ogłoszeniach, mówcy zresztą o tem wiedzą, ale mało kto wie, że ta długotrwała przyjaźń i to „dziedziczenie” miłości do Piśmiaka w kolach jego zwolenników mają jedną zasadniczą przyczynę: bliski, bezpośredni i osobisty kontakt Redaktorki z czytelnikami Dzieci pisał do Redaktorki i Redaktorka na wszystkie listy odpowiada; sto tysięcy odpowiedzi już udeliła i jeszcze pisze i pisze... Gdy trzeba — da nam, gdy tylko jest za co — pochwali, ale każdemu ma coś do powiedzenia i o nikim nie zapomina.

Niedługo więc już trzećcie pokolenie będzie czytało MOJE PIŚMIAKO.

W krainie humoru

— Wielkie mi zreczy: francuśki Prawie jak po polsku: dama — la dam, mapa — la lamp, mapa — la map — rzekła pogardliwie. — Gapa — la gap, baba — la bab, żaba — la żab — śmiał się Władek. — I my się śmiejemy razem z dziećmi, czytając „Piłinkę czyli Awanturę Arabską”, nazywającą historię o dziewczynce ze wsu, która zapomniała swego adresu w Warszawie i została odesłana starą pannom Bibirce, zamiast zabłaganego pieszka.

Ale nie tylko Fifinka reprezentuje humor Marji Buyno-Arctowej. Wszędzie jest go dosyć. W takiej naprzykład Wsi Szczesliwej rozsiadane są mieżeczne perłki pogodnego uśmiechu tej samej, ustakowanej

już Fifinki, która „uczci wiejskie dzieci, że-by nie były takie głupie, jak ona była”. „Wakacje w Zalesiu” to zbiór figlowych czwórkich sympatycznych łobułów, wyprawujących cały rok szkoły i miejskiego zaduchu wśród wiejskiego otoczenia. Pyszna jest „Historia jednego numeru”, w której zajaczązają historię do bokowania „Czar Baka” — przesiąknięta jest od początku do końca tym swoistym ludowym czarem pogody, tak charakterystycznym dla naszej wsi. Wogóle autorka „Kociej Mamy” wierzy, że wesołość jest koniecznym składnikiem młodości i niezbędnym warunkiem powodzenia. Uprawia więc ją tak w życiu, jak i w literaturze.

Słoneczka

Są promienie słońca, które, oderwany się od wielkiej gwiazdy, usadowiły się w serduzkach dziecięcych. Serduzka te rządzą małymi istotkami, dają im wskazówki, co czynić należy i oprominają miłością nasz świat, który bez tego byłby strasznie ponury.

Marja Buyno-Arctowa ma specjalne zamówienie do tego typu „Słoneczek”.

Przedewszystkiemu prototyp ich — sama złotowłosa Marysielka, jakież to miłe dziecko! — wesołe, naturalne, dobre aż do zapamiętania, a przeytm, co jest koniecznością tego typu, rozumne, inteligentne i energiczne. Nic też dziwnego, że znajduje przyjaciół na swojej drodze, i że, w rezultacie, triumfuje nad zardroczkami i wrogami.

A Krysia Bajczarka ze „WSI SZCZESLIWEJ” to swym wielkim Dugiem? — Niedawno pies w pysku ją przyniósł starej Agnieszce, a już staje w obronie nauczyłki, naraża się na zemstę wiejskich łobuzów, zawsze pogodna, pomagająca w kłopotach i nie dbająca o siebie.

KAZIA DUZA — mała, drobna dziewczynka, dla swego rozumu „Duba” nazwana, a opiekując się braćmi i ani na chwilę nie schodzi z prawej drogi, pomimo nadzwyczaj ciężkich przejść: fałszywe posadzenie, dom poprawy, aresztowanie dziadka za tajne nauczanie i t. d. I tak, jak to bywa wśród Słoneczek, wrogów najcięższych sobie wreszcie zjedynia i robi z nich najbardziej oddanych przyjaciół.

A czy nie jest Słoneczkiem Lulu z „WILCZYSKA”? —

Wogóle słoneczko w takiej czy innej postaci, to najcenniejszy typ bohaterki powieści Marji Buyno-Arctowej, której bodajbyśmy też jak najczęściej i w życiu spotykali.

Fantazja stosowana

Jak zawsze na promieniu jasnym, słoneczko, owianym łobuzami umiłowiana piękna i dobra, przenosi się autorka w krainy fantazji. Tworzy czarowną bańf o „Per-

Dla najmłodszych

I o tych, co wchodzi dopiero w świat książek, o tych, co niedawno dopiero poznali literki, i o swych najmłodszych czytelnikach myśli autorka.

Dala im młoc, wesołe, czasem wruszające powiastki w książce „Czytamy sami”, która rozleża się już w kilku wydaniach. Poza temat Marji Buyno-Arctowa redagowała przez długi czas miłutkie „Moje Książeczki”, gdzie ukazało się również kilka jej utworów. Niekłóre z nich zwały się dzisiaj szatę ozdobną i wyszły jako artystyczne książki obrazkowe, jak „Brylanty i „Bohatarka”.

Z własnych przeżyć

Już „Kocia Mama” osnuta była na tle wspomnień Marji Buyno-Arctowej. Z własnego również życia zaczerpnęła autorka temat do powiastki „Podpalca”, której treść są periodycznie powtarzające się potary w małym miasteczku. „Dzwonek” to wspomnienia z życia szkolnego, a właściwie z internetu. Głównym bohaterem jest także ta przeznaczona jest dla dzieci młodszych, lecz tyle w niej czar, tyle poezji, tyle srebrzystych strun piękna, że i rodzic

religij chciano na uczyć w języku zaborców... —

Dobrze więc jest, gdy dzieci w literaturze spotykają się ze wspomnieniami tych strasznych czasów, kiedy to w walce łamały się wprawdzie istnienia, ale i tworzyli charakter, wyrabiała wola niezłomna i wiara niegąsająca.

Książka, najlepiej obrazująca te czasy, jest „WILCZYSKO” — szpieg i prowokator rosyjski, z którym do walki staje dziecko, broniące swego ojca, dziadka wolnościowego. Lulu przechodzi całą przez Gólgotę śledztw, przesładań, ucieczek nocy — wszędzie intuicja kochającego serca wskazuje mu właściwą drogę postępowania i doprowadza do tego, że wreszcie najekscytowniej jego wrog „Wilczyśko”, uwalnia ojcu uciekając do Galicji.

„JASZEK” — to krótką powiastką o męczeństwie dzieci w Pomorskiem, „OJCZYZNA” — przedstawia ciężkie położenie ludności wiejskiej na terenie okupacji niemieckiej podczas wielkiej wojny. Wszystkie te powieści mają jedną cechę wspólną — bohaterowie ich, to właśnie ci, którzy nie tylko się nie zalamali, lecz wyciuli w ogniu trudów wspaniałą siłę zwycięstwa!

Przypomnienie

Mysły to przetrwały, nasze dzieci już tego nie rozumieją... —

Marzenia o wolnej ojczyźnie, które nam całym życiem wypełniły, dla nich są rzeczywistością; pojąć nie mogą, że język polski mógł być językiem zakazanym, że nawet

TAJEMNICE EKTRANU

Kino jest obecnie sztuką, od której spodziewamy się coraz to nowych rewolucji, genialnych odkryć i nowych pomysłów. Nie zdążyliśmy jeszcze dobrze nacieszyć się filmem niemy, gdy przyszedł film dźwiękowy. Oglądaliśmy dotychczas dzieje ludzi

milczących, doczekaliśmy jednak chwili kiedy przemówili oni, rozpiewali się i rozgadali. Ekran jeszcze więcej ożył, wprowadzając nas w życie bardziej prawdziwe, każąc nam z bohaterami przeżywać ich dzieje i wysłuchiwać ich opowiadań, rzewnych lub wesołych piosenek.

Jak to się stało? Jak się odbyła owa bezkrwawa rewolucja, która wymagała tak obryzmnych ofiar pieniędzy, że zmieniła kardynalnie nasz dotychczasowy pogląd na sztukę filmową? Są to **TAJEMNICE**

EKTRANU. Nęcące swoją tajemniczością, pełne zagadek pociągających fantastycznością.

Kto z nas nie pragnie dowiedzieć się, jakie to są **TAJEMNICE EKTRANU**? Kto nie pragnie chociażby przez dwie godziny odbyć podróży po zaczerpniętym królestwie X-ej Muzy, żyć życiem jej kapłanek i kapłanów, zapoznać się bliżej z nimi. Mamy przecież pośród nich wielu uwielbianych i niezawodnych przyjaciół. Wielu też z nich niesie nam radość, kojąc smutek i ból. Kto z nas nie uwielbia Grety Garbo, Ramona Novarro, Dolores del Rio, Iwana Mozzuchina, Mary Pickford, Douglasa Fairbanksa, Laury la Plante, Clive Brooka? Kto z nas nie marzy o tem, by dowiedzieć się, jakim cudem dostali się oni na Olimp filmowy, jakie są dzieje ich niezwyklej kariery? Bo też niezwykle są to dzieje. Młoda tancerka staje się odrazu słynną gwiazdą, to samo dzieje się z nauczycielką języków, która nigdy o filmie nie marzyła. Syn dentysty i córka marynarza grają później razem i emocjonują świat cały swoją kreacją. Nikomu nieznanym żołnierz angielski przypadkiem trafia na srebrny ekran, by od tej chwili stał się bożyszczem tłumów; tysiące osób przewijają się przed naszymi oczami, a dzieje każdego z nich zawarte są w tem, co nazywamy **TAJEMNICAMI EKTRANU**.

Hollywood — raj filmowy, — oto o krzyk, jakim rozbrzmiewa świat cały. Tysiące dziewcząt leci jak ćmy do tego miasta cudów filmowych, by tam w blasku słońca i jupiterów opalić swe skrzydła i zgiąć śród tłumy nieznanym aktorów. Raj

ten widziany ze strony właściwej jakże ponure posiada oblicze, ile tragedji i dramatów zawierają w sobie jego kroniki? — powiedzić mogą jedynie **TAJEMNICE EKTRANU**.

Czytelnik powie. Dobrze, już wiem: Tajemnice ekranu obejmują wszystko, co się dzieje w świecie X-ej Muzy. Interesuje mnie to bardzo, ale skąd ja się o tem mogę dowiedzieć? Dobrze, doskonale. Znaleźliśmy na to radę. Napisana została i już ukazała się książka p. t. „**TAJEMNICE EKTRANU**”, pióra Tadeusza Miciukiewicza, w której autor, znany krytyk filmowy, opowiada o wszystkich tajemnicach ekranu, poczynając od narodzin filmu, krocząc szlakiem gwiazd filmowych poprzez raj w Hollywood aż do narodzin filmu dźwiękowego.

W książce tej zawarte zostały dziejstwa i odświeżającej kariery najgłośniejszych gwiazd filmowych. Opowiada ona o wszystkich waszych ulubionych słowami barwnymi, pełnymi prawdy i prostoty.

PODRÓŻE EGZOTYCZNE

Fularski Mieczysław.

ARGENTYNA, PARAGWAJ, BOLIWIJA. Wrażenia z podróży. Str. 194. Z licznymi fotografiami. Cena za brosz. zł. 4.— Toż samo w większym formacie na lepszym papierze zł. 10.—

Książka M. Fularskiego jest niezwykle zajmująca. Na kartach jej znaleźć może czytelnik niewyczerpane bogactwo informacji i wiadomości, szczegółów dotąd nieznanych i niewyżyskanych. Wszystko to razem ujęte jest w formę żywego osobistego opowiadania i to piętno osobistego przeżycia nadaje książce Fularskiego niewystowienie wiele uroku. Nie jest to przecież suchy i pedantyczny opis naukowy krain Ameryki Południowej — pod piórem Fularskiego tętni gorące życie krain podzwrotnikowych. Wraz z nim płyniemy tysiące kilometrów po rzece Paranie, wraz z nim polujemy na węże i krokodyle, przepływamy się przez puszczę, wraz z nim obujemy z tubylcami, ciemnymi i często dzikimi, ale pełnymi fantazji i szlachetności, wśród których „capitan Polaco” miał wielu serdecznych przyjaciół.

Makarczyk Janusz.

NOWA BRAZYLJA. Dżungla — Osiedla — Ludzie. Wrażenia z podróży, z przedmową Aleksandra Świętochowskiego. Str. 184 z zdjęciami z natury Rok 1929. Broszura. Cena zł. 4.—

Autor w całym szeregu obrazów i obrazków opisuje i charakteryzuje Brazylię tak, że czytelnik po przeczytaniu książki otrzyma całkowicie i wyczerpujące pojęcie o największym państwie Ameryki Południowej. Poczynając od opisu stolicy, jej życia,

mieszkańców, obyczajów, architektury, autor w sposób iście kinowy pokazuje czytelnikowi wszystkie polacie tego rozległego kraju, wnikać we wszystkie dziedziny życia, oraz wielokrotnie poruszając tak dla nas ważne zagadnienie naszego wychoźstwa. Styl żywy, jasny, urozmaicony.

Rostański Jan.

AUTEM I ARABĄ PRZEZ ANATOLJĘ. Opisy i wrażenia z podróży. Str. 180. 23 zdjęcia fotograficzne, r. 1929. Cena w broszurze zł. 4.—

Ciekawe obrazy z ciekawych i mało znanych przeciętnej publiczności krain bliskiego wschodu. Autor prznosi czytelnika w środowisko odrębne pod względem klimatu, krajobrazu, flory i fauny, oraz ludzi, ich życia i obyczajów. Nie są to suche opisy geograficzne, lecz barwne literackie obrazy, pisane stylem żywym i artystycznym. Obok wrażeń podróżniczych autor pomieszcza umiejętnie zebrane legendy, podania i wierzenia ludowe, zapoznając lepiej czytelnika z psychologią mieszkańców Anatolji.

Chmielewski Jerzy.

ANGOLA. Notatki z podróży po Afryce. Przedmowa J. Makarczyka. Str. 176. r. 1929. Cena brosz. zł. 4.—

Kraj, flora, fauna, ludzie, ich obyczaje, stosunki polityczne, stosunek białych władców do murzynów, możliwości rozwoju gospodarczego, zagadnienie emigracyjne — oto treść książki. Zagadnienia poważniejsze autor przepłata własnymi wrażeniami i przemyśleniami, a i tym pierwszym potrafił nadać formę lekką, przystępną i interesującą.

D'Esme Jan.

SLONCE ETJOPJI. Powieść egzotyczna. Przekład autorzowany W. P. Str. 184 r. 1929. Cena brosz. zł. 4.—

Powieść ta — to płomienna sielanka na tle dzikiej, wspaniałej przyrody. Z akcją miłąną rywalizują o lepsze, piękne sceny z polowań i podróży, oraz barwne opisy natury i życia egzotycznej Etiopji. Charaktery bohaterów zarysowane silnie i wyraziście. Nas Gwioździc, to prawdziwy męczycza, silny, walczywy, energiczny, bez twórcza, a jednocześnie czuły kochanek. Ciekawa jest przemiana głównej bohaterki Lady Ofelji z dumnej, niedostępnej nowoczesnej kobiety, w oddaną i wierną kochankę.

Mjöberg Eric.

BORNEO. W Krainie łowców głów. Opowiadanie z podróży. Przekład K. Cz. Str. 170. 17 zdjęć fotograficznych, r. 1930. Cena w brosz. zł. 4.—

Pierwiatek epiczny podnosi wartość książki jako lektury, a jednocześnie jako jej oczywisty plus podkreślić należy wspaniałe i niezwykle zajmujące opisy natury borneańskiej, oraz barwny obraz życia obyczajów, legend i wierzeń pierwotnych mieszkańców Bornea, obyczajów często śmiesznych i dziwacznych, czasem okrutnych, a w każdym razie prawie nieznanymi i bardzo egzotycznymi dla Europejczyka.

KSIĄŻKA O FILMIE I LUDZIACH FILMU

opowiada nam dzieje filmu niemego i dźwiękowego, odsłania tajniki i kulisy kina, a nadewszystko zapoznaje nas z pracą i romantycznym życiem 50-u najbardziej lubianych gwiazd i gwiazdorów. Oto ich nazwiska:

Mary Pickford — Douglas Fairbanks — Charlie Chaplin — Pola Negri — Glorja Swanson — Norma i Konstancja Talmadge — Clive Brook — Anita Page — William Boyd — Ramon Navarro — Betty Compson — Dolores del Rio — Billie Dove — Laura la Plante — Renée Adorée — Janet Gaynor — Corinne Griffith — Lupe Velez — Reginald Denny — Claire Windsor — George Bancroft — Madge Bellamy — Betty Bronson — Lewis Stone — Norma Shearer — Clara Bow — Charles Ray — Mary Philbin — Bebe Daniels — Mary Astor — Adolf Menjou — Jacqueline Logan — Lili Damita — Colleen Moore — Natalja Lisienko — Agnes Petersen — Iwan Mozzuchin — Greta Garbo — Mary Duñcan — Alice White — Al Jolson — Zofja Batycka — Nora Ney — Dela Lipińska — Adam Brodzisz — Jerzy Marr — Zbyszko Sawan — Władysław Walter.

CENA ŻŁ. 9.—

Wydawnictwo M. ARCTA w Warszawie

J. I. Kraszewski. ZAJMUJĄCE CZYTANKI Lato, lato!

30 powieści, 80 tomów, 10240 stron, 390,000 wierszy, 15,000,000 liter! Oto pierwsze 8 seryj Powieści Historycznych Kraszewskiego, których ostatnie 9 tomów (Męczennica na tronie, Diabeł i Pod Blachą) ukazały się w końcu kwietnia roku bieżącego. Zużyto na nie 6,000,000 arkuszy papieru, to jest pas szerokości metra a długości przeszło 1000 kilometrów. Składano je przez 4000 godzin na linotypie (500 dni roboczych!), przy pomocy 1000 godzin zecera ręcznego. Prasy drukarskie pracowały przy nich przez 3000 godzin, a oprócz tego same okładki kolorowe zajęły 1000 godzin maszynek specjalnych.

Te powieści Kraszewskiego będą także mogły być nabywane pojedynczo w księgarniach. Stanowi to doskonałą okazję dla tych, którzy mają dawniejszy przedwojenny komplet Powieści Historycznych i chcieliby go tylko dopełnić. Obecnie już znajdują w księgarniach cztery powieści: KUNIGAS, KRZYŻACY, KORDECKI, MISTRZ TWARADOWSKI, a wkrótce będą wysłane jeszcze dwie: ZYGMUNTOWSKIE CZASY i ZYWOT MEDARDA PEŁKI. Powieści te są bardzo zajmujące, dawno ich nie było w sprzedaży, powinny więc znaleźć licznych nabywców. Ceny ich są naturalnie wyższe znacznie niż były w prenumeracie, tom bowiem taki, jakich 80 obejmował cykl, wypada przeciętnie po zł. 1.80. Jednak chcąc ułatwić nabycie tym, którzyby chcieli kupić całe 30 powieści w 80 tomach, jeszcze do 1 sierpnia roku bieżącego przyjmować będziemy prenumeratę na danych warunkach z doliczeniem jedynie kosztów presylnki, a więc po zł. 1.50 za tom. Prenumerata taka rozkłada się na 8 rat, płatnych stosownie do życzenia; natychmiast po wniesieniu każdej raty wysyła się odpowiednią serję. Rata wynosi przy wydaniu broszurowanym w kolorowych okładkach zł 11,50, a przy wydaniu oprawnym w zielone płótno ze złotym wyciskiem zł 18.—

Zdaje się, że szerokie koła młodych czytelników będą miały powód do radości. Oto na jesieni roku bieżącego wznowione zostanie wydawnictwo ZAJMUJĄCYCH CZYTANEK. Były to bardzo popularne przed wojną niewielkie książeczki z kolorowymi okładkami, zawierające ciekawe powiastki lub opowiadania. Będą się ukazywały cztery razy na miesiąc po bardzo niskiej cenie 70 gr. za książeczkę w pojedynczej sprzedaży, a po zł. 2.— miesięcznie w prenumeracie. Katalog z wizerunkami okładek wyjdzie w ciągu lata i będzie rozsyłany bezpłatnie. Prosimy zawczasu zadać.

Jedni wyjeżdżają na wakacje daleko, drudzy, blisko, trzeci wcale nie wyjeżdżają, ale każdy myśli o jakimś odpoczynku; każdy mieszkający miasta naturalnie, bo dla wieśniaków lato jest właśnie okresem największej pracy. Otóż ten okres odpoczynku należy sobie uprzyjemnić w miarę możliwości, a do tego wielką pomoc mogą okazać książki. Bezpośrednio, to znaczy, jako ciekawa i pouczająca lektura, stanowiąca przyjemność sama przez siebie, i pośrednio, to jest jako książki pomocnicze, pogłębiające i rozszerzające inne rozrywki i przyjemności. Do tych drugich należą wszelkie przewodniki turystyczne, t. zw. Będekery krajowe i zagraniczne, atlasy przyrodnicze (BOTANIKA NA PRZECHADZCE, 208 kolorowych rysunków roślin z tekstem objaśniającym, za zł. 6.—), podręczniki do kolekcjonowania i t. d. Osobny dział stanowią podręczniki sportowe i gimnastyczne. Ale bodaj że najważniejsze są dobre wskazówki do fotografii, chroniące od nieudanych zdjęć, któremi są przecież zwykle najcięższe sceny. Polskie Tow. Miłośników Fotografii poleca tutaj PODRĘCZNIK FOTOGRAFJI — opracowany przez pp. Barzykowskiego i Jaroszyńskiego, pod redakcją Schönfelda. Jest to łatwy, a wyczerpujący przewodnik z licznymi ilustracjami i doskonałą tablicą naświetlania, kosztuje zł. 8.—, w oprawie półciennej zł. 11.—.

Dla lektury bezpośredniej niema granic — zależy ona od upodobania czytającego. Trochę danych podajemy w tym numerze „Miesięcznika Książki”. Poza tem prosimy się zwrócić do KSIĘGARNI M. ARCTA w Warszawie, Nowy Świat 35., osobiście, lub listownie, a ona albo od razu załatwi życzenie, albo nadeśle odpowiedni katalog do wyboru.

Szczególniej przypominamy, że trzeba przed wakacjami zapoznać się w KSIĄŻKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, i to obficie, żeby było czem zapełnić deszczowe dni.

Świetnie przyjęła przez krytykę, znawców i smakoszy, podaje prawdziwe przepisy słynnej kuchni leczniczej w Kosowie.

Cena zł. 12.—, w kartonie zł. 14.—, w płótnie zł. 15.—

PORADNIK

Każda pani radaby mieć w domu porządek, każda pragnęłaby, aby gospodarstwo nie kulało, aby na meblach nie szarzał kurz, aby pokoje były zawsze na czas sprzątnięte, aby w czasie przyjęcia wszystko szło składnie, aby... w nieskończoność można by mnożyć te życzenia.

Jednocześnie chciałaby każda pani, aby służące miały wygląd porządny, aby nie wyglądały jak czupiradła, aby nie były kłótlive, swarliwe, gderliwe, aby nie brały koszykowego, aby nie tłukły talerzy i szklanek, aby... czyż można wylczyć te wszystkie „aby”?

Sposób ich spełnienia jest jeden i prosty: Kupcie szanowne Panie, Ulanickiej „PORADNIK SŁUŻBY DOMOWEJ” i po przejrzeniu dajcie go do przeczytania Waszym służącym. Wydatek tylko 4 złote, a skutek niezawodny.

MIESIĘCZNIK „KSIĄŻKI”

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Prenumerata roczna zł. 4.—. Numer pojedynczy 40 gr.

Redaktor: STANISŁAW ARCT. Wydawca: M. ARCT, Zakł. Wyd. Sp. Akc.

Redakcja i Administr. w Księgarni M. Arcta, Warszawa, Nowy-Swiat 35.

CZY WIECIE, ŻE...

...29 maja odbył się jubileusz dziesięciolecia znanej firmy wydawniczej Trzaska, Evert i Michalski. Jubileusz ten zbiegł się jednocześnie z trzema innymi, a mianowicie z trzydziestolecie pracy w księgarstwie p. Władysława Trzaski, dwudziestopięcioletniem p. Jana Michalskiego, oraz z dwudziestolecie pierwszego w języku polskim wydania rozgłośnej książki Mulforda p. t. „Przeciw śmierci”, którą obaj wspólnicy, podówczas jeszcze pracownicy księgarscy, wydali w r. 1910.

...w r. 1932 odbędzie się w Warszawie pierwszy Zjazd księgarzy i wydawców słowiańskich, na którym szczególnie silnie będzie uwzględniona idea ściślejszej współpracy intelektualnej narodów słowiańskich, a przedewszystkiem sprawa wzajemnej penetracji literatur poszczególnych narodów słowiańskich. Jednocześnie Polskie Towarzystwo Wydawców Książek opracowuje projekt nowej transkrypcji, głównie w celu ułatwienia rozchodzenia się naszych druków wśród naszych pobratymców.

...wyszły w nowem wydaniu następujące katalogi: M. Arcta: Katalog książek szkolnych ogólny, Katalog podręczników dla szkół średnich, Jak uczyć z podręczników M. Arcta — rozumowany katalog i wskazówki dla nauczycieli szkół powszechnych, Katalog na nagrody dla dzieci i młodzieży. Poza tem ukazały się prospekty dzieł: Dr.

Stanisław Piekarski „Prawdy i Herezje”, Encyklopedia wierzeń wszystkich ludów i czasów, Wybór dzieł T. T. Jeża, Słowniki M. Arcta, oraz Albumy artystyczne. Wszystkie katalogi i prospekty firma na żądanie rozysłała darmo.

...ukazała się nakładem Książnicy-Atlasu „Psychologia grupy” W. Mc Dougalla, książka, przynosząca nowe teorie co do zjawisk ogólnospołecznych i państwowych.

...nakładem Domu Książki Polskiej zostały wydane pod redakcją Boya-Zeleńskiego listy Narcyzy Żmichowskiej p. t. „Narcyssa i Wanda”.

...w każdym kulturalnem państwie znajduje się Pen-Club czyli stowarzyszenie literatów, opiekujące się między narodową wymianą myśli literackiej, propagandą własnej literatury i sprawami literatur obcych u siebie. W Polsce Pen-Club założył Stefan Żeromski w r. 1925 i był pierwszym prezesem. Obecnie prezesem jest Ferdynand Goetel. Otóż w bieżącym miesiącu odbędzie się w Warszawie zjazd ogólny Pen-Clubów, na który przyjadą najwybitniejsi pisarze z całego świata. Dla uczczenia ich księgarstwo stołeczne podczas zjazdu wystawia w witrach swoich szereg tłumaczyń naszych gości; będzie to prawdziwy przegląd współczesnej literatury pięknej wszystkich narodów.

...profesor Stanisław Szober przystąpił do opracowania Słownika „Prawidłowego wyrażania się”. Słownik ten uwzględni przedewszystkiem t. zw. „rzęd wyrazów”, to znaczy użycie właściwych przypadków we właściwych zestawieniach, wskaze w jakich okolicznościach należy używać odpowiednich zwrotów frazeologicznych, kiedy mówić „tęsknić za czym”, a kiedy „tęsknić do czego”, kiedy wyraz „potrzebuje” jest użyty prawidłowo, a kiedy jest jadaizmem; „Prawidłowe wyrażenie się” będzie więc dawno oczekiwaną popularną „kodyfikacją” polskiej frazeologii.

TAKI OKRĘT

był nagrodą w ostatnim konkursie dla prenumeratorów tygodnika obrazkowego dla dzieci

MOJE PISEMKO

Prenumerata wraz z dostarczaniem do domu zł. 3.50 kwartalnie lub zł. 14.— za cały rok. Prenumeratorzy opłacający za rok zgóry otrzymują bezpłatnie premie.

Warszawa, Nowy-Swiat 35. P. K. O. 133-36.